

16

MALI UĞRUNDA ÖLMEK

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ

مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ

Abdullah b. Amr (r.a) diyor ki: Ben Rasûlullah'ın (s.a) şöyle dediğini işittim: **“Malı uğruna öldürülen kimse şehittir”**¹¹⁰.

110 Buhâri, Mezâlim, 33.

AÇIKLAMA

Hadis-i şerifin, Saïd b. Zeyd'den rivâyet edilen uzun bir tariki vardır: “Malı uğruna öldürülen kimse şehittir. Çoluk-çocuğu uğruna veya kanı/canı uğruna yahut dini uğruna öldürülen kimse şehittir”¹¹¹. Ebu Dâvud (v. 275/888), söz konusu uzun rivâyeti “Hırsızlarla vuruşma” babında zikreder. Aynı yerde Abdullah b. Amr’dan rivâyet edilen şu hadis de zikredilir: “Kimin haksız olarak malı istenir de, vuruşur (mücadele eder) ve öldürülürse o şehittir”¹¹².

Hadisi açıklayan Hattâbî (v. 388/998) şunları söyler: “Rasûl-i Ekrem, söz konusu durumda olanlara *şehid* adını vermiştir. Bu demektir ki, malını, çoluk-çocuğunu ve dinini savunma esnasında öldürülen kimse sevap kazanır ve şehitlerin mertebesine ulaşır”.

Demek oluyor ki, bu hadiste, cephede fiilen savaşıarak şehadet şerbetini içen ve dünya hayatına gözlerini yuman *hakiki şehit* değil, *hükmen şehit* kastedilmektedir.

İslâm iktisat nizamında helâl mal ve meşru kazanç hayatın esasıdır. Nitekim Yüce Rabbimiz şöyle buyurur: “Allah’ın geçiminize dayanak olarak hayatın esası kıldığı mallarınızı aklı ermezlere vermeyin. O mallarla onları besleyin, giydirin ve onlara güzel söz söyleyin”¹¹³.

Mal mukaddes bir emanettir. Bu yüzden müslüman, eşkiya, hırsız ve soygunculara karşı canını ve malını korumak için mücadele vermek durumundadır. Çünkü onların eline geçen mal ve sermaye silah, açlık ve sefalet olarak tekrar dönecek, kendinin de içinde bulunduğu toplumu tehdit edecektir. Ecdadın “Mal canın yongasıdır” sözü, malın kudsî bir emanet olduğunu dile getirmiş olmaktadır.

111 Ebû Dâvud, Sünnet, 29; Tirmizî, Diyât, 21; Nesâî, Tahrîm, 23. Tirmizî hadisini *hasen-sahih* olduğunu ifade eder.

112 Ebû Dâvud, Sünnet, 29; Tirmizî, Diyât, 21.

113 Nisa 4/5